

PROGRAMMA FONEMISCH BEWUSTZIJN: LEREN LEZEN BEGINT BIJ KLANKHERKENNING

Wanneer kinderen in groep 3 leren lezen hebben ze zich al veel vaardigheden eigengemaakt. Thuis hebben ze leren praten en geleerd dat er bij woorden een bepaalde betekenis hoort. Maar om ook goed te leren lezen moeten kinderen alle klanken en verschillen tussen de klanken leren horen. De ontwikkeling van deze vaardigheid noemt men het fonologisch bewustzijn. Pas als kinderen dat goed beheersen, kunnen ze aan al die verschillende klanken een letter koppelen. Deze laatste fase noemen we het fonemisch bewustzijn; de vaardigheid om aan al die verschillende klanken steeds dezelfde letter te koppelen.

Op alle scholen van Marenland maken de leerkrachten in groep 1, 2 en 3 gebruik van het Programma Fonemisch Bewustzijn. Deze nieuwe methode leert kinderen spelenderwijs om heel goed te luisteren naar klanken, klankverschillen en er dan pas een letter aan te koppelen. Aan alle klanken kunnen we 3 kenmerken koppelen: waar in de mond wordt de klank gemaakt, is de klank kort of lang en is de klank stemhebbend of stemloos. De kenmerken zijn zichtbaar gemaakt op een klankkaart van elke klank en deze hangt in de klas. Daarnaast is er bij alle klanken een klankgebaar dat aangeeft welke kenmerken er bij de klank horen.

Door middel van spelletjes leren kinderen, in de klas, buiten of in de gymzaal, dat goed luisteren nodig is om alle klanken en klankverschillen te kunnen horen. Veel van de spelletjes duren maar kort. De leerkrachten kunnen hierdoor regelmatig tussendoor een kort spelletje doen, waardoor er veel herhaling is. Wanneer de kinderen alle klankverschillen goed kunnen horen, dan leren ze om de klanken in woorden te horen en om van losse klanken een woord te maken. Dit maakt het lezen in groep 3 gemakkelijker, net als het spellen van woorden.

Het nieuwe van het Programma Fonemisch Bewustzijn is dat de kinderen eerst goed leren luisteren naar klanken en dan pas met letters aan de slag gaan. Dit is nieuw voor het onderwijs. Tot nu toe werkten alle methodes direct met letters en dit is voor veel kinderen te snel. De kans dat je aan een letter een verkeerde klank koppelt is groot, met als gevolg dat het woord fout gelezen of geschreven wordt. Want, hoe kun je nu kaas schrijven als je taas hoort!

De leerkrachten hebben allemaal een training gevolgd, om goed met het programma te kunnen werken. Zij geven aan dat het een zeer plezierige manier van werken is. De methode biedt werkvormen die juist kleuters erg leuk vinden. En, ook heel belangrijk, de resultaten zijn erg goed. Met deze methode lukt het bijna alle kinderen om aan het eind van groep 2 korte woordjes (bv. pak, boom) te lezen of om zelf met losse letters woorden te maken. Eigenlijk leren ze dus spelenderwijs, op een natuurlijke manier, zelf lezen!

Meer weten? Kijk op www.fonemischbewustzijn.nl